

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē sundarakāṇḍē

॥ trayōviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ trayōviṃśaḥ sargaḥ ॥

rākṣasībhiḥ sītāyāḥ prabōdhanam

ityuktvā maithilīm rājā
rāvaṇaḥ śatrurāvaṇaḥ |
sandiśya ca tataḥ sarvā
rākṣasīrnirjagāma ha || 5.23.1 ||

niṣkrāntē rākṣasēndrē tu
punarantaḥpuram gatē |
rākṣasyō bhīmarūpāstāḥ
sītām samabhidudruvuh || 5.23.2 ||

tataḥ sītāmupāgamyā
rākṣasyaḥ krōdhamūrchitāḥ |
param paruṣayā vācā
vaidēhīmidamabruvan || 5.23.3 ||

paulastyasya variṣṭhasya
rāvaṇasya mahātmanaḥ |
daśagrīvasya bhāryātvam
sītē na bahu manyasē || 5.23.4 ||

tatastvēkajaṭā nāma
 rākṣasī vākyamabravīt |
 āmantrya krōdhatām rākṣī
 sītām karatalōdarīm || 5.23.5 ||

prajāpatīnām ṣaṇṇām tu
 caturthō'yaṃ prajāpatiḥ |
 mānasō brahmaṇaḥ putraḥ
 pulastya iti viśrutaḥ || 5.23.6 ||

pulastyasya tu tējasvī
 maharṣirmānasaḥ sutaḥ |
 nāmnā sa viśravā nāma
 prajāpatisamaprabhaḥ || 5.23.7 ||

tasya putrō viśālākṣī
 rāvaṇaḥ śatrurāvaṇaḥ |
 tasya tvaṃ rākṣasēndrasya
 bhāryā bhavitumarhasi || 5.23.8 ||

mayōktaṃ cārusarvāṅgi
 vākyam kiṃ nānumanyasē |
 tatō harijaṭā nāma
 rākṣasī vākyamabravīt || 5.23.9 ||

vivṛtya nayanē kōpā -
 nmārjārasaḍṣēkṣaṇā |
 yēna dēvāstrayastrimśad
 dēvarājaśca nirjitaḥ || 5.23.10 ||

tasya tvaṃ rākṣasēndrasya
 bhāryā bhavitumarhasi |
 vīryōtsiktasya śūrasya
 saṅgrāmēṣvanivartinaḥ |
 balinō vīryayuktasya
 bhāryā tvaṃ kiṃ na lipsasē || 5.23.11 ||

priyāṃ bahumatāṃ bhāryāṃ
 tyaktvā rājā mahābalaḥ |
 sarvāsāṃ ca mahābhāgāṃ
 tvāmupaiśyati rāvaṇaḥ || 5.23.12 ||

samṛddhaṃ strīsaḥsrēṇa
 nānāratnōpaśōbhitam |
 antaḥpuraṃ tadutsrjya
 tvāmupaiśyati rāvaṇaḥ || 5.23.13 ||

anyā tu vikaṭā nāma
 rākṣasī vākyamabravīt |
 asakṛd bhīmavīryēṇa
 nāgā gandharvadānavāḥ |
 nirjitāḥ samarē yēna
 sa tē pārśvamupāgataḥ || 5.23.14 ||

tasya sarvasamṛddhasya
 rāvaṇasya mahātmanaḥ |
 kimarthaṃ rākṣasēndrasya
 bhāryātvāṃ nēcchasē'dhamē || 5.23.15 ||

tatastāṃ durmukhī nāma
 rākṣasī vākyamabravīt |
 yasya sūryō na tapati
 bhītō yasya sa mārutaḥ |
 na vāti smāyatāpāṅgi
 kiṃ tvaṃ tasya na tiṣṭhasē || 5.23.16 ||

puṣpavrṣṭiṃ ca taravō
 mumucuryasya vai bhayāt |
 śailāḥ susruvuḥ pānīyaṃ
 jaladāśca yadēcchati || 5.23.17 ||

tasya nairṛtarājasya
 rājarājasya bhāmini |
 kiṃ tvaṃ na kuruṣē buddhiṃ
 bhāryārthē rāvaṇasya hi || 5.23.18 ||

sādhu tē tattvatō dēvi
 kathitaṃ sādhu bhāmini |
 grhāṇa susmitē vākya -
 manyathā na bhaviṣyasi || 5.23.19 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 sundarakāṇḍē trayōviṃśaḥ sargaḥ ||